

Forskningslederforum referat

Tid: Torsdag, 24. mars 2022, kl. 14.00 -16.00.

Sted: ZOOM

Faste medlemmer: *Forskningsledere:* Mona K. Beyer, Lars Eide, Mathis Korseberg Stokke (stedfortreder for Theis Tønnessen), Olav Røise, Annetine Staff, Morten Moe, Dan Atar, Suraj Thapa, Kristin Bjordal, Per Steinar Halvorsen, Tom Hemming Karlsen, Leiv Arne Rosseland, Åslaug Helland, Eirik Helseth

Fra Campus Ahus: Torbjørn Omland, Hilde Lurås, Trygve Holmøy, Helge Røsjø (Ahus)

Øvrige: Erlend B. Smeland (møteleder), Shuo-Wang Qiao (møteleder), Lillian Kramer-Johansen, Wenche Reed, Gina Clausen (referent)

Observatør: Martin Sending (OUS)

Inviterte: Karin Vassbakk (Ahus), Mariann Glenn Davidsen (Ahus), Steinar Heldal (KIT)

Meldt forfall: Dag Kvale, Theis Tønnessen, Ketil Størdal

Saknr.	Sakstittel
11/22	Godkjenning av protokoll fra forrige møte Referat fra forrige møte ble godkjent.
12/22	Oppfølging av rapport fra Helsetilsynet: "Forskningsansvarlig har ansvar for at forskningen er forsvarlig" Helge Røsjø og Erlend B. Smeland innledet om saken. <ul style="list-style-type: none">Ahus og UiO var en del av revisjonen gjennomført i 2020. 20 virksomheter, herunder 10 forskningsinstitusjoner og 10 helseforetak, inkludert Ahus og UiO.Notat om «Oppfølging av tilsyn med medisinsk og helsefaglig forskning» ved Ahus ble sendt ut med sakspapirene.Rapporten finnes her: https://www.helsetilsynet.no/publikasjoner/rapport-fra-helsetilsynet/2021/forskningsansvarlig-har-ansvar-for-at-forskningen-er-forsvarlig/ Mariann Glenn Davidsen presenterte "Oppfølging etter tilsyn med medisinsk og helsefaglig forskning ved Ahus". Resultater og vurdering i henhold til tema ble presentert: <ul style="list-style-type: none"><i>Forhåndsgodkjenning, vilkår og endringsmeldinger (REK-godkjenninger)</i> eSkjema sikrer at forhåndsgodkjenninger og endringsmeldinger er på plass. Har per i dag ingen overordnede rutiner for å følge opp at vilkår i REK vedtak blir oppfylt<i>Samtykke:</i> har ikke et overordnet kontrollsystem for å følge opp at alle samtykker i alle prosjekter foreligger. Ifølge ansvarsrutinene påhviler dette ansvaret prosjektleder og deretter avdelingsleder. Planlagt stikkprøvekontroller av samtykker som ledd av kontrollplan 2023 (internkontroll-oppgave)<i>Avslutning av forskningsprosjekter:</i> eSkjema gjør det enkelt for prosjektleder og avdelingsleder å følge med på slettedatoer. Ansvaret med å følge opp dette ligger hos avdelingsleder (nivå 3).<i>Rutiner for avvikshåndtering:</i> Opprettet i 2018 en avviksprosedyre og meldingskategori for forskning i EQS. Avdelingsleder (nivå 3) er ansvarlig for avvikshåndtering i forskningsprosjekter tilhørende sine avdelinger.

- *Meldeplikten Statens helsetilsyn ved brudd på helseforskningsloven:* Ahus er kjent med meldeplikten og er en del av avviksprosedyren. Avdelingsleder (nivå 3) er tillagt ansvaret. Har per i dag ingen overordnet, systematisert kontroll på om dette etterleveres.
- *Styring og organisering av forskningen:* To kvalitetssystemer som skal bidra til å sikre etterlevelse av helseforskningsloven gjennom hele prosjektløpet (eSkjema og EQS). Forsknings- og innovasjonsdivisjonen (FID) følger opp internkontrollrutiner knyttet til forskning. Avdelingsleder er ansvarlig for at gjennomføringen skjer i henhold til helseforskningsloven.

Forslag til områder til videre kvalitetsutvikling:

- Om alle etterlever rutine for melding av prosjekter i eSkjema før, underveis og ved avslutning
- Om vilkår i REK-vedtak blir fulgt opp
- Om alle tilfeller av avvik blir meldt i internkontrollsystemet (EQS)
- Om meldeplikten til Helsetilsynet blir reelt og riktig vurdert i tråd med helseforskningsloven
Eventuelt: Om ansvar for forskning ligger på et for lavt nivå i virksomheten, særlig ved alvorlige avvik.

Kommentarer:

- OUS behov for oppdatering av forskningsadministrative systemer for å holde bedre oversikt over forhåndsgodkjenninger og endringsmeldinger.
- Elektronisk labjournal er under anskaffelse i Helse Sør-Øst, Det er etablert en elektronisk samtykkeløsning i TSD, det er også sett på muligheten av en regional løsning i delprosjektet Regional IKT for forskning, men dette er p.t. ikke del av prosjektet..
- Ønske om «en vei inn» for forskerne. Forskerne har mange ulike instanser å forholde seg til derfor er det ønskelig å få systematisert tilbakemeldingene fra de ulike instansene.
Forskningsstøtte OUS har etablert et fellesteam for forskningsstøtte og personvern som vil se på løsninger for «en vei inn».
- OUS skal ha møte med Ahus for å se nærmere på deres eSkjema løsning
- Forslag om at avdelingsleder kobles på som kopimottaker ved innsending av REK-søknad.
- Viktig at helseforskningsloven er kjent i miljøene.
- Medinsight og public 360 kan benyttes til å få oversikt over prosjekter. Forskningsstøtte vil se på om det kan gjøres forbedringer.

13/22

Karriereutvikling yngre forskere – presentasjon av programmet «KIT masterclass»

Presentasjon ved Steinar Heldal, KIT

KIT's masterclass ble presentert.

- Tiltak gjennomført i KIT i 2021. for postdoktorer.
- Målet var å gi postdoktorer kompetanse i forskningsledelse.
- Ønske om å følge postdoktorer tettere opp. Oppsto tomrom etter ph.d. bl.a. fikk deltagerne oppfølging av mentorer.
- Programmet fikk gjennomgående gode tilbakemeldinger.
- Veien videre er foreløpig ikke bestemt, men anbefaler at programmet kjøres igjen i 2023.
- Ved spørsmål - ta kontakt med Steinar Heldal

Presentasjonen sendes ut.

14/22

Forskjeller i avlønning av ph.d/postdoktorer/forskningspersonale i sykehus og universitet – problematisk eller ønskelig fleksibilitet?

Innledende kommentarer ved Åslaug Helland, Erlend Smeland og Shuo-Wang Qiao

Åslaug Helland presenterte problemstillingen knyttet til ulike avlønning av ph.d/postdoktorer/forskningspersonale i sykehus og universitet. Noen prosjektledere har finansiering både gjennom UiO og OUS og avlønning kan være forskjellig både for stipendiater, ingeniører og andre. Dette kan medføre utfordringer ved ansettelser - f.eks. kan det være variasjoner innad i samme gruppe, selv om oppgavene er de samme. Det ble stilt spørsmål om hvilket rom for forhandlinger man har.

Shuo-Wang Qiao presenterte UiOs policy for avlønning av stipendiater. Ved UiO er det to ulike stillingskoder (SKO) for stipendiater: stipendiater «vanlig» SKO 1017 og kliniske stipendiater SKO 1378. SKO 1017 er regulert ved institusjonelle avtaler med fagforeninger og følger en lønnstabell. SKO 1378 lønn avtales individuelt og står stille dersom det ikke forhandles opp.

Jmf. «Reviderte retningslinjer for avlønning av doktorgradsstipendiater og postdoktorer ved Det medisinske fakultet.» Vedtatt av fakultetsstyret ved Medfak 21. november 2006;

- Nye stipendiater innplasseres på gjeldende grunnlønn for stipendiater i lønnsrammen
- Nye Kliniske stipendiater bør plasseres minimum 8 lønnstrinn over gjeldende grunnlønn for stipendiater.
- Høyere innplassering skal vurderes hvis stipendiaten kan dokumentere:
 - Tidligere forskningsaktivitet
 - Medisinsk embetseksamen (kun for SKO1017)
 - Forskerlinjen
 - Turnus
 - Spesialistgodkjenning
 - Betydelig ansiennitet (kun for SKO1378)
 - Andre spesielle rekrutteringshensyn

OUS kommenterte at de ulike fagforeningene har ulike behov og avtaler når det gjelder lønnsrammer for stipendiater. Blant annet har Legeforeningen ikke ønsket minstelønns-stige for stipendiater. Dette kan være viktig for rekruttering. TEKNA, Forskerforbundet og NSF har ønske om harmonisering mellom sykehuset og universitets- og høyskolesektoren, men minstelønnen er uansett ikke bindende og et følgelig bare et utgangspunkt (de fleste følger denne).

Kommentarer:

- Mulig å lage en kombinasjonsstilling 80% stipendiatstilling og 20% klinisk stilling for å gi rom for økt lønn.
- Mulig å fremme krav i de lokale UiO lønnsforhandlingene.
- Utfordring å rekruttere leger til kliniske stipendiatstillinger.
- De kliniske stipendiatene er viktige ressurser i undervisningen.
- Viktig å beholde mest mulig fleksibilitet, og ikke forsøke å forhandle frem standardisering av lønnsrammer i de lokale overenskomstene ved sykehusene.
- HR Klinmed vil spille inn særlige utfordringer knyttet til lønn og rekruttering av leger til stipendiatstillinger til UiO sentralt.

15/22	<p>Vertskapsavtalen – presentasjon av status for arbeidsgruppens anbefalinger ved Shuo-Wang Qiao</p> <p>Arbeidsgruppen har avlevert sine anbefalinger til Erlend Smeland og Dag Kvale.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbeidsgruppen har ikke gjort funn på makronivå som tyder på at det har vært store forflytninger av prosjekter etter at avtalen ble implementert. Noen Kreftforeningsprosjekter har sannsynligvis blitt forankret på UiO i stedet for OUS pga. gaveforsterkningsmidlene. • Erfarer at det er godt samarbeid og dialog om EU-søknader og andre større søknader mellom forskningsstøtte OUS og Medfak. • Foreslår at det avtales faste møter mellom forskningsstøtte OUS og forskningsstøtte Klinmed for å diskutere NFR-, Kreftforening- og andre nasjonale søknader i forkant av søknadsfrist. • Foreslår at samarbeidsavtalen skal gjelde for hele Medfak. <p>Avtalen er oversendt til fakultet. Revidert avtale sendes ut til forskningslederne når den er signert.</p>
16/22	<p>Orienteringssaker UiO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Info. fra forskerutdanningen: aktive ph.d.-kandidater, PhD-forum og veilederforum på Ahus ved Hilde Lurås <i>Saken ble gjennomgått først i møtet.</i> • Forskningsledere har mottatt oversikt over aktive kandidater og disputaser fra Gina Clausen. Forskningslederne ble oppfordret til å kvalitetssikre listene og sjekke for eventuelle feil, herunder om riktig veileder/medveileder er ført opp. • Ved frivilling avslutning skal kandidater selv sende inn skjema for frivillig avslutning. • Sjekk også at informasjon om disputaser 2021 stemmer før 1. april pga trykking av Klinmeds årsrapport. Erfarte i fjor at det også var feil i oversikten fra fakultetet. • Hvis det oppdages feil i listene send e-post til: forskerudanning@medisin.uio.no • <i>Ph.d.-forum:</i> ønske om å revitalisere disse igjen. Klinmed har per i dag aktive ph.d. forum på Ahus og Radiumhospitalet. Ønsker nå å få restartet ph.d-forum på Ullevål og Rikshospitalet. • Instituttet har bevilget inntil NOK 100 000,- per år til forumene. Følgende rutine er innført: forespørsel sendes FUL (p.t. Hilde Lurås) som godkjenner programmet og budsjettet. FUL kontakter lokal innkjøpsansvarlig som iverksetter bestillingen. • Ønsker å komme i kontakt med kandidater som kan initiere og «holde i» et ph.d-forum på Ullevål og et på Rikshospitalet. <p><i>Kommentarer:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • AKU og PRE har egne ph.d.-forum. • Forslag om at det sendes ut informasjon til ph.d-kandidater fra fakultet. <p><i>Oppfølging:</i></p> <p>Send innspill på navn som kan holde i ph.d.-forum ved Ullevål og Rikshospitalet til Hilde Lurås</p> <p><i>Veilederforum</i> på Ahus. Har startet en pilot på Ahus som er åpen for alle.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ta kontakt med Hilde Lurås ved spørsmål om veilederforum eller andre ting i ph.d.-programmet. <p><i>UiOs veikart for infrastruktur:</i> Det ble minnet om at frist for å melde inn utstyrskrav er 25. mars kl. 12.00.</p>

17/22	<p>Orienteringssaker OUS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klinikkenes bruk av stimuleringsmidler til forskning 2021. Samlerapport 2021 stimuleringsmidler forskning ble sendt ut med sakspapirene. • Infrastruktur og tjenester for FAIR forskningsdata – Status og forslag til videre arbeid) https://www.openscience.no/media/3383/download?inline (FAIR: Findable, Accessible, Interoperable og Re-usable) <p>Nasjonal gruppe hvor Wenche Reed har deltatt. Rapporten skal følges opp i UH-sektoren. Kommer tilbake til rapporten ved en senere anledning.</p>
18/22	<p>Felles orienteringssak OUS og UiO Forskningssamarbeid med Russland ved Erlend B. Smeland og Shuo-Wang Qiao</p> <p>Kunnskapsdepartementet har innført følgende innstramming med Russland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunnskapsdepartementet og underliggende etater suspenderer all dialog med russiske myndigheter • Forskningsrådets fellesutlysning med Russland stoppes • Den norsk-russiske utdanningsavtalen suspenderes • Den ferdigforhandlede forskningsavtalen med Russland legges på is • Som hovedregel skal alle avtaler mellom norske og russiske institusjoner legges på is. Institusjonene kan velge å opprettholde avtaler, men det skal gjøres en grundig vurdering i hvert enkelt tilfelle. Eventuelle avtaler og samarbeid innenfor atomberedskap og fiskeri- og ressursforvaltning skal inntil videre fortsette som før. • Det er samtidig ønskelig at forskere kan fortsette å ha kontakt med hverandre over landegrensene (såkalt forsker-til-forsker-samarbeid). <p>UiO har blitt anmodet om å ta imot studenter fra Ukraina, Russland og Hviterussland.</p> <p>For mer informasjon om hva UiO gjør se: https://www.uio.no/om/aktuelt/ukraina/index.html</p> <p>OUS informerte om at individuelt samarbeid på artikler som hovedregel ikke stoppes – forskningsmiljøene må selv vurdere dette. Samarbeid på institusjonelt nivå skal stanses. IKT ved OUS ønsker at forskere som har samarbeid med russiske forskere gjør en vurdering av datasikkerhet – det ansees at forskere med Russland- og Hviterussland-samarbeid kan ha økt risiko for ulike former for dataangrep.</p>
19/22	<p>Aktuelle saker fra forskningslederne <i>KIT</i>: Orienterte om at det er innført en rekke tiltak for å ta imot Ukrainske forskere og klinikken har tilbudt forskere opphold.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ta gjerne kontakt med Espen Melum hvis det er ønske å om ta imot Ukrainske gjesteforskere. <p>For mer informasjon se:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støtte til mottak av forskere berørt av krigen i Ukraina ved UiO: https://www.uio.no/for-ansatte/arbeidsstotte/forskningsstotte/internasjonalt/avtaler-og-programmer/scholars-at-risk/ukrainske-forskere/index.html • Science For Ukraine: https://scienceforukraine.eu/ • Khrono artikkel om «Flukten fra Ukraina»: https://khrono.no/flukten-fra-ukraina/671702#:~:text=Mange%20har%20f%C3%A5tt%20hjemmene%20sine,drept%20i%20kampene%20i%20Ukraina

	<i>PHA</i> : Utgifter til opphold og til transport i kliniske studier – hva dekkes av HELFO/ISF og hva må dekkes av prosjektmidler? Ekstra oppmøte for undersøkelser skal dekkes av forskningsprosjekt. Transport til studier dekkes av pasientreiser (mer presise spørsmål og svar vil bli tatt i dialog med PHA).
20/22	Eventuelt <i>Ingen saker.</i>